

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hí-
retések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Egy régi téma.

Pécs, 1901. december 7.

A magyar középosztály pusztulásáról s a magyar tisztviselői kar, a honorációrok osztályának nyomasztó, lehetetlenné vált helyzetéről sok szó esett már a négy folyam és harmas bérc hónapban. Sok toll kopott, tinta fogyott azon halvaszületett és életrevaló, egészséges és egészségtelen ideák, mentő tervek fölszínre hozásában, a melyekkel ezt a nagy életbevágó nehézségi társadalmi kérdést megoldani akarták.

Csak egyet említek, a mit a bajok kutforrásának keresésében minduntalan emlegetni hall az ember, mint olyan körülményt, a mi középosztályunk pusztulásának egyik főtenyezőjének felhozhatik. Az igények, a megváltozott viszonyok követelte igények, a mikhez alkalmazkodnunk — ha élni akarunk — kötelesség, azok kergetik veszedelmekbe, adósságba, romlásba nemzetfontartó társadalmi osztályunk ezreit.

Drága az élet, a lakás, a ruha, az élelem, a gyermeknevelés, a szórakozás és a jövedelem kevés, az igényeknek alig egy tized részére, hogy elegendő. És a nevetésesen csekély jövedelemből az élet elemi szükségletein fölül még társadalmi kötelességeink is vannak.

A tisztviselő férj (ezt veszem például, mert a magyar tisztviselői kar — a magyar középosztály) tagja a város két kaszinójának (dzsentrális és polgárinak), tagja a humanitárius, irodalmi, zenei egyesületnek, torna-, vívó-sportkluboknak (ezek mind külön létező egyletek, mert sok ember számára kell elnöki, titkári és választmányi tagsági pozíció.) mindezekre szép summát fizet az évi illetményéből. Ezen egyesületek azután versenyeznek egymással különféle ünnepélyek, koncertek, bálók, jourok (tagok és családjaik számára) tartásában, a melyekről a tisztviselő férj és a legújabb divat szerint felruházott „nagyságos asszony“ nem hiányozhatik. (Egy hónapig krumpliceves párolg otthon az ebédlő asztalán, hogy az estélyekre fussa a költség.) Az elitebálók, a jégpályán minden délután s a jó ég tudná megmondani még, hol mindennütt meg nem jelenni, egy a kinézéssel, az élve eltemetetéssel. No meg az asszony rimánkodásának mely modern férj tudna ellentállani?

Egyszóval a vidéki városokban szégyenyek vagyunk ugy-e, de jól élünk, szidjuk a kormányt, hogy nem emeli a fizetést, hogy nem nevez ki bennünket egyszerre a VI-ik rangosztály első fokozatába, hogy nem államosít stb., stb., de a mellett úgy élünk (adósságra, „aufschreiben“,

váltó, apróbb baráti kölcsönök, fizetési előlegek, házbértartozások, stb., stb.) mintha a VI-ik rangosztály első fizetési fokozatában leledzenénk.

Hát persze, hogy drága az élet, a lakás, a ruha, a levegő, minden, a mit az élet nyújt s a mire minden kétlábu tollatlan állatnak e szomorú föld kerekén szükségese vagy, de hát kérem szeretettel, mi jogon követel tőlem az élet, a társadalom olyan (legtöbbszörre luxus) kiadásokat, a melyekre budgetemben nincsen fedezet? Semmiféle jogon nem követelhet és nem is követel, felelem e kérdésre ismét szeretettel. Mert eképen okoskodom: Ennyi meg ennyi a fizetésem, vagy a jövedelmem, ebből szerény háztartásra kikerül ennyi (jóformán az egész summa), másra nem kerül semmi. No, ha nem kerül, hát szépen meghuzom magamat, pontosan teljesítem a kötelességemet s valamikor csak derül rám is, előbbre megyek, (ha nem érem is el a VI-ik fizetési fokozat I-ső rangosztályát) és akkor több kényelmet adhatok magamnak és az enyéimnek.

Jómagyarán szólván: addig nyujtózok, a meddig a takaróm ér. Sőt azon vagyok, hogy a takaróm még kissé hosszabb legyen, mint jómagam vagyok, vagyis inkább csipegetek egy-két garast a szükséges kiadásomból is, hogy semmi baj ne találjon váratlanul. (Teszem föl, az anyó-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Vörösmarty.

Derüs napok . . . A főtí halmokon
Szüretre várja jó barátival
A gazda őt, kinek tűzajkíról
Elhangozék legott a Főtí dal . . .

. . . Derü után boru, elaltató . . .
Egy nemzet oly mélyen elhalhatott!
Az ébredőt a költő leste csak,
Fülébe harsogá a Szózatot . . .

S a kinek szolt: Hazádnak légy hive!
Megtett mindent, mit a költő kívánt.
Mi haszna lett? Hallgasd meg, oh magyar,
Beszélj erről: hallgasd a vén cigányt . . .

Immár lábunkon békó nem zörög,
Immár bilincsbe verve nincs kezünk,
Ha majdan állni fog az a szobor,
Hová zarándokul elérkezünk:

Csak az nézzen áhitattal reá,
Kinek keblén él a szent ige;
A korcs magyar, csak „diszben“ magyar,
Pusztuljon el, ne jöjjön az ide!

Eljön pedig, övé ez a világ,
A bamba nép csak őt éljenzi meg;
S lesz-e vajjon, ki a zsvaj között
Meglátja majd, hogy a szobor remeg;

Él és remeg, megmozdul érc-szive,
Onnan szakad ki sóhajszárnnyakon,
A mit egykor dalolt, a bus fohász:
„Szobor vagyok, de fáj minden tagom.“

Molnár László.

Heti krónika.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

A hét ha nem is volt gazdag világraszóló eseményekben, mégis sok történt ezen a héten, a mi megörökítésreméltó. Mindjárt kezdhethük Mikulás napjával, a mi e héten volt.

Szent Miklós ünneplése külsőségeiben vidékek szerint változik.

Kalotaszegen Miklós napján a legények rendre járják a leányos házakat, megvizsgálják a szövöszékre csavart fonalakat s azt a leányt, a ki november első napjától kezdve minden hétről nem mutathat egy darab fonalat, azt a leányt Mikulás nevében pellengetre teszik. Nem ugyan a középkori módon, de szépszerével, a hogy azt az évszázados tradíció parancsolja. A leányzót közrefogják, s hamus zacskóval ütlegelik, hogy szorgalomra serkentsek.

A marosmenti székegy leány, ha Miklós nap éjjelén kukorékolni hallja a ház kakasát, azt tartja, hogy a hány a kukorékolás, annyi kérője lesz abban az esztendőben. A magyarországi ruthén leány ennek a napnak az estéjén fölmege a toronyba és hármat út a harangra, hogy ezzel kérőt hívjon. Az erdélyi

szász leánynak az a babonája, hogy ha Miklós napján varr, elvarrja kérőjének az útját. Az erdélyi oláh és a délvidéki szerb pedig azt tartja, hogy ha Miklós napján nincs hó, nagy drágaság lesz a következő esztendőben s ha ezen a napon eső esik, akkor tavaszra nagy marhavész támad.

A cigányok azt beszélik, hogy Szent Miklós a földön járva betért egyszer egy házba, hogy éhségét csillapítsa. Senki sem volt otthon s a szent megette az ott talált puliszkát. A gazda hazajövet még ott találta a szentet és jól elverte. A szent megátkozta az embert, hogy ezentul a puliszkához hasonló színű holdban lakják és azt egye. — A holdban most is láthatni ezt az embert a ki minden hónapban jó nagy darabot megeszik a holdból, a mely aztán újra megnő.

S még sok legenda jár a derék Szent Miklósról, a kinek nevét tegnap minden gyerekek befoglalta az estéli imádságába.

És Mikulás napja jelenti csak a maga igazságában, hogy beleléptünk a teljes, a zord, hideg, havas és fagyos télbe. Hát bizony nálunk már rég leest az első hó. Erről az első hóról is lehet sokat beszélni eme krónika keretében. Mert valahonnan a végtelen magasságból, talán éppen a sejtelem hónapból, megindul egy apró hópihe és bukdácsolva, kalandozva jön lefelé. Idelenn langyos a levegő, nincs hely, a hol megpihenhessen, aztán belekerül a sárba, elgázolják.

Olyan ez, mint az emberek reménye. Az is büszkén születik hóféhérek. — Tarka szivárvány fon köréje koszorút, rára-

som meglátogat — váratlanul. Hát akkor több kell, mert ilyen esetekben csak hálni járok haza.)

Lemondani, lemondani minden olyan kiadásról, a mi nem okvetlenül szükséges dologra fordítódik s nem uszni az árral, mely előbb utóbb elnyel, miként a biblia tanítása szerint, elnyelé vala Jónást a cethal.

Az urhatnámság itt a megölője a magyar középosztálynak. Azt hiszi, hogy most is úgy van, mint volt régen. Az édes anyaföld mindent megad. A mire nem került, arra is kerül. Ott a régi jó házi zsidókat pótoló takarékpénztár. Egy kis névfirkantás, néhány fillér árán kapható papírszeletre s fölváltódik szép kéhasu bankókra a hitvány papiros.

A minék a vége aztán igen sok esetben egy pisztolydörrenés, vagy nem tudom hány esztendei fegyház.

Nem szóltam még ezen szerény kis elmélkedésemben egyébről, a mi jóra való középosztályunk erkölceit és így existenciáját pusztító betegségről, a milyen — teszem föl — a kártya.

Az urak kártyáznak, a mágnás, a gazdag dzsenti, a bankár, a képviselő, a szellemes publicista példáját követi a kicsiny ember s a kibe a kártyázás, löversenyeken való játék és ezekhez hasonlatos szenvedély ménkője beléütött, az elveszett ember, azt még tudós és híres Fazekas kurája sem fogja többé megeleveníteni.

Szóval minél drágább az élet, annál több követelménnyel lép föl velünk szemben a társadalom (ez különben csak frázis, ürügy a lelkiismeret csittítására.) annál kevesebb igényt támasztunk mi magunk s a kiben egészséges gondolkodás vagy, az úgy él, ahogy tud, fűtyöl a „konvencióra“ s az urhatnámságot csak mások szomorú példáiból ismeri.

gyog a napsugár és körülövezi hiuságos boldogsággal. Dédelgetjük ápolva, hogy megmaradjon. Minden becéző gondunk csak ő, neki élünk, érte vivünk véres életküzdelmet, hogy nagy legyen, erős, hatalmas.

A tarka szivárvány olykor egy leányos tekintet, a koszoru egy szó, a mely belevésődik a szivünkbe s éleszti, ébren tartja a reményt.

Járjuk a világot céltalanul, lepke módra; kergetünk himes pillangót magunk is, megakadunk minden utszéli virágon s mégis azt követeljük, hogy az, a kit kiválasztunk a magunk számára, a ki megvalósítja az álmainkat, olyan tiszta, fehér legyen, mint a hópihe.

Nem az, a melyik oda esik, a hol végiggázolta az utat az emberi nyom, hanem ehez hasonló, a mely megpihen egy szilárd helyen s csak a napsugár, az örök tisztaság asszimiláló erejének enged.

Közeledik a bőjt, a megbánás ideje, jó az ilyesmi fölött gondolkodni. Vegyük elő a lelkünket s elmondva a mea culpát, valljuk be őszintén a hibáinkat. A ki maga is csábitó sár felé huzódik, az ne közeledjék a fehér hópihéhez. Kár bemocskolni ennek a szüzi tisztaságát. Sőt még több is: bűn, véték.

Szálljatok, szálljatok hópihék, tisztítsátok meg az én lelkemet is, olyan nagy szüksege van annak a purifikációra!

A hópihe tulajdonképen kalandozó kis szökevény, megszökött hazulról, mert azt hitte, hogy jobb lesz máshol.

A föld valami ismeretlen, sejtelmes te-

Nem oly nehéz az élet művészete, csak egy dolog kell hozzá, a mit az ember az elemi iskolában megtanul — a kétszerkettő!

Egy tisztviselő.

Köznépünk műveltsége.

Pécs, 1901. dec. 8.

Hát ilyen is létezik? Erről is lehet írni? Igaz köznépünk alsó osztályánál alig lehet műveltségről beszélni, mivel ez olyan alacsony fokon áll, hogy az számba sem vehető.

Ha tekintetbe vesszük a nyugati államok alsóbb osztályu lakóit és ezek műveltségét összehasonlítjuk a mieinkével arra a szomorú tapasztalatra jutunk, hogy ebben a tekintetben bizony édes keveset haladtunk a korral és ugyancsak sokkal hátrább vagyunk a nyugati országok pl. a francia vagy schveici alattvalóktól. Mert sajnos nálunk még ijesztő nagy számban vannak azok, akik még az írás olvasás mesterségét sem értik, nem is szölok arról mily elterjedt még mindig a babonában boszorkányokban, kísértetekben és más hasonló dolgokban való hit és „meggyőződés“. Pedig a felvilágosodottság korszakában az ilyen középkori emlékeknek még csak nyomait sem volna szabad felfedezhetnünk.

Ha kutatni akarnók az okot, hogy a parasztság mért nem tanusit haladást, mért marad még mindig vissza; azt vesszük észre, hogy nagyrészeben saját maga az oka. Nézzük csak! A tánköteles gyermek ha szorgalmasan jár is iskolába, legfőljebb 8 éves koráig teszi. Amikor ezt a kort elérte a szülők már a gazdaságban használhatják, ha egyébként nem, ökröket vagy libákat őrizni, s így a gyermekből tanulás helyett iskola kerülő lesz, a szülők, no meg a tanító jóvoltából. A t. olvasó csodálkozással fogja mondani: hogy lehetséges ez? Hisz a tanítónak kötelessége az iskolamulasztókról havonta kimutatást készíteni s a mulasztókat megfenyítés végett a hatóságnak bejelenteni. Igen! Csakhogy a falusi tanító ezt nem teszi. Nem teszi pedig azért mert nem akarja, hogy működésének színhelyét pokollá változtassák. Inkább lelkiismeretükön hordják, hogy annyi

rületnek látszik előtte; úgy véli, itt minden olyan, mint ő maga: ártatlan, mocsoktalan, hófehér.

A csalódás csak azután éri, mikor megtapossák, sárba gázolják. Úgy jár, mint annyi más balga lélek: keresi az üdőt s ezenközben elvész ő maga is. Mit tudja ő, hogy mi az a köd, a mely fojtó párázatával betakar mindenekeket, megrontja a lelkét, elsőpri az illuziót!

Lesz belőle alkatrésze a sárnak. A sárt pedig kerüli mindenki. A lelke himporának már régen vége van, hópihe is megváltozott alakjában, kesereg eleinte, majd megszokja a helyzetet s arcátlanává válik: odatapad a járókelőkre: nesztek, itt vagyok, csak az erőszaknak engedek!

Később kiderül a napsugár s magában olvaszt mindent, még a hópihét is. Felszivja újra a végtelenbe, ott összetömrül valamennyi felhőnek.

A hópihe valószínűleg okult a földi kalandon?

Korántsem. Legközelebb ismét elfogja a kalandozás vágya s száll lefelé. Megint tiszta, hófehér, talán már el is felejtette a múlt történetét, pedig a régi sors vár reá, a sár, a mocsok.

És a téllal, a hóval megérkezik a szegény nép megpróbáltatása: az éhség és a hideg, a mikor füttetlen szobában, kenyér nélkül nyomorognak sokan. És a kenyérért sóhajt mindenki, a kenyérért, melyről így énekel a költő:

ember jár-kel e hazában anélkül, hogy rendszeres oktatásban részesült volna. No hát ez egyszerűen lelketlenség!

Pedig, sajnos, ilyen állapotok uralkodnak kevés kivétellel a falusi iskolákban mindenütt. Egy második hiba is van, ez pedig az, hogy a falusi iskolák tanítóinak nagy része még mindig kénytelen gazdálkodással is foglalkozni mivel fizetése fejében rendszerint fél vagy negyed telket adnak használatra. Így a tanító kénytelen ennek miveltetésével foglalkozni, ehhez pedig nem elég az az idő melyben nincs hivatásának lekötve és így akarva nem akarva kénytelen a tanítási időből is 1—2 órát „elcsenni“. Hányszor látunk falusi tanítókat trágyát hordani, szénát rakni és egyéb gazdasági teendőkkel foglalkozni. Ez csak úgy orvosolható ha a tanítók fizetésüket készpénzben élvezhetik, hogy ne legyenek kénytelenek még a gazdasággal is foglalkozni. Így talán lehetséges, hogy nagyobb szorgalommal fognak az oktatással foglalkozni.

A szülők is igen közönyösek gyermekeikkel szemben, nem törődnek vele, ha ezek minden nevelés nélkül nőnek fel, ha ők csak néhány fillérnyit ismernek fel benne. A gyermek ha alig 10 éves, befogják a terhes mezei munkába s nem látogatattják vele az iskolát.

»Minek neki a tanulás, úgy sem lesz belőle sem pap sem fiskális.« Az apja se tud írni olvasni mégis bakter is volt már, most meg hat ökre áll az istállóban. Csak ő vigye ennyire akkor már elég az nekünk. Ilyen és hasonló válaszokat használnak fel, ha feddőlég lépünk fel velük szemben.

S ha van néhány gyermek is, a ki tankötelességének eleget tesz, ha kilép az iskolából nem jut sem neki, sem a szülőknek eszébe, hogy szabad órájában elővételneke vele egy könyvet, hogy gyakorolná kissé az olvasást, hogy el ne felejtene azt a keveset a mit a tanító belé öntött. Nem, ezt ők nem teszik! Minek is? Ökröket őrizni, trágyát hordani, azt képes anélkül is ha az a-b-c-t ismerné is.

Igy aztán nem csoda ha lépten nyomon a műveltség legalacsonyabb fokán álló emberekkel találkozunk. Hogyne, parasztjaink többet adnak kövér lóra, cifra ruhára stb. Ujságot csak igen kevesen járatnak, pedig ma már ahol néhány kororonáért egész éven keresztül olvashat, tanulhat s kellemesen szórakozik

Mit esdve kért a jámbor názaréthi
Ma száz és száz átkozva, sirva kéri.
Nem változtunk mi emberek: magunk,
De, jaj, sokan, nagyon sokan vagyunk.
Halk sóhaján ezreknek vádja reszket:
Ma nem egy váll hurcolja a keresztet . . .

Szent örület, felséges, bamba, léha,
Embernek lelke, életnek babérja,
A mit lövell gvötrődő ember-elme,
Embernek lángja, vágya, gerjedelme,
Mit a tudat, az eszmélés felér:
Mind testi tűz, mind gerjedés, kenyér . . .
Teremtő tűz, versenyre, sikra készítő
Vagy megtörő, siránkozó, emésztő . . .

Mit esdve kért a jámbor názaréthi,
Ma száz és száz átkozva, sirva kéri . . .
Ki bámulója földi szépnek, nagyinak.
Hívője diadalmas akaratnak
S kenyér tüztől, teremtő tüztől lángol:
Hallgassa meg, mit érzék faja vádol,
S a lelkét ossza, vágja ketté néha,
Közös babér az életnek babérja.

És hogy kenyeret kapjanak az éhezők, megmelegedjenek, a kik fáznak, a jótékonyság előtérbe lép. Az övé most az uralom. A szegények javára rendeznek táncmulatságokat, theauzonnákat, hangversenyeket és a jótékonyság most en gros van mindenfelé!

Kövágó Órs.

mellette s valami csak rajtuk ragadna. Nem, ezt nem teszik, inkább elviszik a korcsmába s »elmetompítót« nyelvük szerint »sziverősítőt« vesznek érte. De, hogy műveltségük fokozására valamit áldoznának, ezt tőlük ne várjuk. Hiába itt minden beszéd, hiába a buzditás, népies füzetek könyvek. A magyar paraszttal csak a boros kulacsos a kézben lehet beszélni s eredményt elérni. Ha ezt látja hajlandó mindenre s vakon követi az embert.

Kihez folyamodjunk tehát mint a tanítókhöz, azokhoz akik az első nemesítő munkát végzik a gyermekek amikor ez még könnyen hajlítható és alakítható. Viseljék szívükön a rájuk bízott csemetét, gondolják azt, hogy belőlük hatalmas gyümölcsöző fákat nevelhessünk édes hazánk javára.

Az iskolaszéki tagokat peddig arra kérem végezzék lelkiismeretesen a rájuk bízott tisztséget s gyakoroljanak kellő ellenőrzést. Példát hozhatnák fel, hogy vannak iskolák melyek 3 év óta nem mutathatnak fel iskolaszéki taglátogatást. Így a tanító azt tehet a mi neki tetszik s ne csodáljuk, vannak iskolák hol a tanév, elég furcsán nem tart tovább mint 8—8 hónapig. A tanító elhanyagolja az iskolát, nem törődik semmivel s csodás állapotok uralkodnak az ilyen helyeken. Itt is tisztelet a kivételnek s a ki nem érzi magát találva nem fogja tőlem rossz néven venni a kemény kritikát. Hisz céloim nem az, magamra zudítani a tanítók haragját hanem előmozdítani óhajtanám azt az ügyet amely leginkább érdekünkben van s mely édes hazánk boldogulásához olyannyira szükséges.

Járuljon minden ember csekély erejével e magasztos ügyhöz és a fáradság gyümölcse nem marad, nem maradhat el. Míg a felnőt emberrel szemben e munka nehéz volna addig annál könnyebb és háladatosabb ez a serdülő ifjúsággal szemben. Ennek műveltségét fokozni erkölcsi kötelességünk mert ez képviseli hazánk jövőjét.

Mindenki meg fogja találni a módot és az eszközt ezt elérhetni.

Fel tehát a nagy munkára!

L. L.

H i r e k.

Pécs, 1901. dec. 7.

Az első farkaskaland.

Megvallom, egy kissé nyugtalanított, hogy bár a gesztenyék már minden utcákon sülnék, az első hó leesett, a szén ára emelkedett és a télnek egyéb ismertető jelei mind bekövetkeztek szép rendben, — a farkasokról még mindig nem jött hír. Igaz, hogy az esztergomi tigrisekről annál többet irtak az ujságok, de hát a tigris csak nagyon kivételes esetekben tekinthető a tél előhírnökének. Aztán meg csuf hálátlanságnak tartom, hogy mikor a szegény farkasok hosszú idők óta évről-évre fölfalatozzák a maguk drótos-tót komencióját, akkor mindjárt az első jött-ment tigris kedvéért megteledkezünk róluk.

De ma egy estilapban nagy örömmel látam, hogy a farkasok még sem szorultak le a szereplés teréről és egy kissé elkésve ugyan, de megjelentek a nyilvánosság előtt. Egy estilap körülbelül így írja le a kezdődő tél első farkaskalandját.

A petrozsényi hegyekben ballagott egy Vanzul Klementin nevű ember, a ki azonban sem drótos, sem tót nem volt és így nem is sejtette, hogy neki még farkasokkal gyűlik meg a baja. Pedig bizony ugyancsak meggyült, mert a következő pillanatban két farkas ugrott ki a bozótból és kifejezetten sértő szándékkal a szegény ember felé tartott.

Őnök belátják, hogy ez föltötte kényes helyzet volt és hogy ily esetekben kissé bajos a helyes tennivalót eltalálni. Vanzul Klementin tehát orditozni kezdett, a minek az lett az eredménye, hogy a farkasok is ordítani kezd-

tek. Vanzul Klementin végigjárta az elemi iskolát és az olvasókönyvek minden meséjét át-olvasta. Hirtelen lefeküdt hát a hóba és mozdulatlanul megmerevedett. De aztán eszébe jutott, hogy ez az eljárás az olvasókönyvszerint csak a medvékre vonatkozik, ellenben a farkasokkal szemben egészen más teendők ajánlatosak.

A farkasok természetesen e töprengés ideje alatt diszkrétül félrevonultak és u. n. várakozó álláspontra helyezkedtek. Vanzul Klementin pedig elkezdett énekelni. A két farkas leült egy fa tövébe és látható élvezettel hallgatták az éneket, sőt egy havasi dalt meg is ujrátattak.

De Vanzul Klementin éppen e napon rosszul volt diszponálva és rémülten vette észre, hogy nem bírja tovább hanggal és okvetlenül belesül az énekébe. Már pedig semmire sem akarta magát hallgatósága előtt egy esetleges kudarcnak kitenni, ezért tehát kivett a zsebéből egy pipót és kitarotán füttyült. Azonban a fütty sehogyssem tetszett a farkasoknak és türelmetlenkedni kezdtek.

Ekkor a szerencsétlen ember erős dákóromán érzelmei dacára is a végső eszközhöz folyamodott és a Himnuszt énekelte el. Csak hogy a farkasok szemellátható gunnyal így szóllottak:

— Ken dőszl — és most már egyenesen rárohantak.

Éppen a legválságosabb pillanatban jutott eszébe Vanzul Klementinnek az a latin közmondás, hogy a farkasok között élj farkasul. Ő is megfogadta a jó tanácsot, négy kézláb ereszkedett és szörnyű üvöltéssel rávetelte magát az egyik farkasra, miközben fenyegetően csattogatta a fogait.

Az egyik farkas csakhamar halálosan összemarva letrengett a hóban, a másik pedig segítségért kiáltozva elmenekült és mikor végre biztonságban érezte magát lihegve mondta:

— Valóban az élet nagyon nehéz!

... Így ért véget az idén az első farkaskaland és a ki nem hiszi el, az kérje számon amaz estilap levelezőjétől.

(No.)

Naptrend 1901. december 8-án és 9-én.

Naptár: vasárnap, dec. 8. — Róm. kath.: M. a. septe. fog. — Prot.: B. A. fog. — Görög-kel. (nov. 25.) Katalin. — Zsidó: Kiszlev 27. — Nap két 7 óra 20 perckor; nyugszik 3 óra 51 perckor. — Hold két 4 óra 37 perckor reggel; nyugszik 2 óra 20 perckor délután. — Hold van a földtávolban 3 órakor délután. — *Hétfő*, dec. 9. Róm. kath.: Aranka. — Prot.: Joákim. — Görög kel. (nov. 26.) Alip. — Zsidó: Kiszlev 28. — Nap két 7 óra 21 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold két 5 óra 34 perckor reggel; nyugszik 2 óra 57 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hősiyedés, helyenkint csapadék várható.

A polgári kaszinó rendkívüli közgyűlése vasárnap d. u. 3 órakor.

Szólószagzadék értekezlete vasárnap d. e. 10 órakor a városházán.

Az izraelita hitközség rendkívüli közgyűlése vasárnap d. e. 11 órakor.

A reform. egyházközség rendkívüli közgyűlése vasárnap d. e. 10 órakor.

A »Pécsi Jótékony Nőegylet« theauzsonnája d. u. 5 órakor.

Állandó választmány ülése a vármegyeházán hétfőn d. e. 10 órakor.

Színház: vasárnap d. u. »Lili« operett; este »Magdolna« népdrama. Hétfőn: *Szoyer* Honka vendég-felléptével; »New-York szépe« operett.

— **(Zenés mise)** A szeplőtelen fogantatás ünnepén, holnap vasárnap reggel 9 órakor *Helyey* Sámuel megyéspüspök fog a vártemplomban nagy misét mondani, a melyen a pécsi egyházi zeneegyesület énekkara Zellernek remek miséjét fogja előadni. Offertoriumra

zene- és vegyeskar kíséretével Kalkáné br. *Benkő* Olga urnő Greithnak »Ave Mária«-ját éneкли; a püspök bevonulásakor Gruber »Ecce sacerdos«-át fogják énekelni.

— **(Adományok a Szentháromság szoborra.)** *Károly* Ignác apátplébános gyűjtőívén a Szentháromság szoborra adakoztak: *Károly* Ignác 20 kor., *Scholz* Gyula és családja 50 kor., özv. *Szabó* Józsefné 2 kor., özv. *Károly* Ignácné 2 kor., özv. *Károly* Mátyásné 2 kor., *Károly* Katica, *Etelka* és *Ilona* 3 kor., *Foór* István cserepes 1 kor., *Szabó* Imréné 50 fillér, *Didovác* György 1 kor., *Gadó* Anna 1 kor., *Bence* Ilona 2 kor., *Antal* György káplán 4 kor., *Dr. Melhárd* Dénes káplán 3 kor., *Hollenda* Róza 1 kor., *Papp* István vállalkozó 10 korona.

— **(Választás a közigazgatási bizottságba.)** Az 1876. évi VI. t.-c. 4 §-a értelmében a városi közigazgatási bizottság kebeléből f. év végével kilépő tagok helyeinek választás utján való betöltése a f. évi december hó 16-án megtartandó rendes városi közgyűlésben fog megtartatni.

— **(Halálozás.)** *Nagyse* *Sey* Ferenc, nyugalmazott miniszteri számvizsgáló a múlt éjjel fél 12 órakor életének 58-ik évében meghalt. Temetése f. hó 8-án, vasárnap d. u. 4 órakor lesz a pécsi közkörházból a szigeti külvárosi temetőben, az engesztelő gyászmise pedig hétfőn. f. hó 8-án d. e. 10 órakor lesz megtartva a Ferencrendiek templomában. Az elhunytat neje szül. *Steinhauser* Teréz, gyermekei és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **(Jelentés a vizről.)** A *Tettye* forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következő jelentést adta ki: Folyó hó 7-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000, az ellentartóban 580 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 650 köbméternek találtatott.

— **(Elnökválasztás.)** A pécsi Polgári Kaszinó, mely *Hartl* Ferenc, városi törvényhatósági bizottsági tag elhunytával egyik megalapítóját és ügybuzgó, érdemduis elnökét vesztette el, a holnapi vasárnap délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésen töltik be választás utján a kaszinói elnöki tisztséget. A közgyűlésnek az elnökválasztáson kívül még az alapszabályok módosítása lesz a tárgya.

— **(Jogászbál.)** A pécsi jogászság nagyban készülődik a jogászbálra, hogy az minél fényesebb legyen. A mint halljuk, e multság eltér majd az eddigi multságoktól, a melyek nagyobbrészt csak Baranyamegyére terjedt ki. A rendezőség tervbe vette, hogy kiterjeszti a szomszédos vármegyékre is, így Somogy és Tolnamegyékre. Ha ez sikerül a rendezőségnek, akkor ez a bál három vármegye dzsentri bálja lesz, a hol együtt látjuk majd ismét azt a közönséget, mely hajdan, talán még nem is olyan nagyon régen dominált a jogászbálokon. Vissza akarják állítani azokat a most már csaknem mese számba menő igazi elite bálokat. A rendezőség nagy apparátussal dolgozik. Tegnap rendező-gyűlést tartottak, a melyen megválasztották a rendezőség tisztikarát. A bál elnökéül *Piatsek* Emil, segélyző-egyleti elnököt választották meg. Al-elnökök lettek: *Weichardt* Rezső, *Fischer* Miklós, *Piatsek* Zoltán és *Surányi* Miklós; főjegyző: *Rudnyánszky* Miklós báró, jegyzők:

Szuly Jenő, Tóth Dezső és Cvetkovics Ferenc; pénztáros: Wiesner Rajmár; ellenőrök: Sey Ernő és Paunz Jenő; titkárok: Antoni Miklós és Kereky Mihály; háznagyok: Dessevffy Antal és Müllher Alajos; cigánybíró: Hanny Andor. A rendezésben résztvesz a jogászság nagyobb része. — A mulatságon két zenekar játszik majd: katona-zene és cigány. — Az a hír, hogy lesz jogászbál, nagy érdeklődést keltett a közönség közt s a hangulat szerint ítélve, már előre látható, hogy a bál rendkívül jól fog sikerülni.

— **(Az első thea uzsonna.)** A holnapi vasárnap délután 5 órakor tartja az idén első thea-uzsonnáját a pécsi jótékony nőegylet. Ezek a thea-uzsonnák minden szezonban oly kedvelt találkozóhelyei voltak közönségünknek, hogy felesleges a mostani első thea-uzsonnát külön is figyelembe ajánlani. Lesz pompás műsor is, melynek egyik fővonzóerejét *Márkus Aranka*, szintársulatunk jeles koloratur énekesnőjének előadása fogja képezni. Belépő díj 1 korona, melyért a jótékony hölgyek egy csésze theát szolgálnak fel. A thea-uzsonnának jövedelme az egylet szegényeinek téli szükségleteire fordítván, a jótékonyt gyakorolja mindenki, ki részt vesz azokon.

— **(Bizottsági tagválasztás.)** Holnap (vasárnap) választanak a második kerület választói új bizottsági tagokat az elhunyt *Dischka Győző*, főreáliskolai igazgató s *Hartl Ferenc* helyére. A választás a belvárosi fiúiskolában reggel 8 órakor kezdődik; elnök *Littke József*, helyettes elnök dr. *Tróber Aladár* lesz.

— **(Dühöngő örült.)** Nagy csapás látogatta meg *Gruslinger Jakab* ibafai lakost és családját. Feleségén ugyanis már régebben észrevehetőek voltak az elmezavar nyomai, de mivel csendesen viselkedett és senkit sem bántott, azt hitték, a baj magától is elmúlik. Most azonban kitört rajta a düh s ugyancsak veszedelmes közelében tartózkodni. Tör, zuz mindent, a mi a kezébe akad, környezetét rugja s harapja. — Egy őrizetlen pillanatban élesre fent konyhakéssel anyósára tört és ezt megölni akarta. Már-már szurásra emelte a kést, a mikor szerencsére betoppant férje, a ki a kést ügyesen kicsavarta a veszedelmes asszony kezéből, különben véres gyilkosság történt volna. Később férje mit sem gyanítva ült a szobában, a mikor felesége reája rohant s a nélkül, hogy védekezhetett volna, arcából egy darab hust harapott ki. Most a községi bíró őrököt rendelt a szerencsétlen asszony őrizetére, a mig sikerül őt egy elmeorvosintézetben elhelyezni. — Az őrizet feltétlen szükséges, mivel az asszony azt hangoztatja, hogy Schreibernét utánozza s összes hozzátartozóit megöli.

— **(Szöllősgazdák mosgalma.)** A pécsi szöllősgazdák is megmozdultak, hogy a mostani borkereskedelmi pangás korában érdekeikről tanácskozzanak. E célból értekezletre gyűlnek össze, melyen megbeszélnek teendőket. Ez az értekezlet a holnapi vasárnap délelőtt 10 órakor lesz a városháza közgyűlési termében.

— **(Új joggyakornokok.)** A győri kir. ítélőtábla elnöke *Bozsay Jenő*, keszthelyi lakos, végzett joghallgatót és *Körmendy Alajos*, barcsi lakos, végzett joghallgatót a győri

kir. ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségben dijas joggyakornokká nevezte ki.

— **(Hirtelen halál.)** Mint értesülünk, Szabolcsan tegnap reggel *Nagy Miklós* ottani lakos házában egy *Miltics Klára* nevű cselédleány hirtelen rosszul lett s néhány órai szenvedés után meghalt. Miután a halottkém bizonyítványa akként szólt, hogy az elhunyt-nál a mérgezés tüneteit konstataálta, elrendelték a hulla hivatalos boncolását, mely alkalommal kitűnt, hogy *Miltics Klára* szivszélhűdés áldozata lett.

— **(Névmagyarosítás.)** *Gauker Gergely*, m. kir. csendőr, báttaszéki lakos, vezetéknevének »Kardos«-ra kért átváltoztása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(A pécsi tejszarnok adománya.)** A pécsi tejszarnok értesítette a »Pécsi Jótékony Nőegylet« elnökségét, hogy a mai naptól (december hó 7-étől) naponta *kétszáz liter* tejet bocsájt rendelkezésre az egylet háziszegényei számára. A tejmenyiségek az illetők családtagjai számának arányában a nőegylet alelnöknője, *Hinka Lászlóné* vagy pénztárnoknője, *Doroszlaj Lajosné* által kiszolgáltató szelvények ellenében adatk ki naponta a pécsi tejszarnoknál.

— **(Hitközségi közgyűlések.)** A holnapi vasárnap két hitközségi közgyűlés is lesz. A pécsi izraelita hitközség tart rendkívüli közgyűlést, melyen a hitközségi elnöknek, csepregi *Schapringer Gusztávnak* lemondását tárgyalják. — A református hitközség is rendkívüli közgyűlést tart holnap, melyen a reform imaházul szolgáló épület megvételét fogják tárgyalni.

— **(Új szaklap.)** Ma kaptuk meg a »Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjegyletének Hivatalos Közlönye« című havi lap mutatószámát, mely Budapesten folyó évi december hó 1-én jelent meg. — Az új szaklap, mely magyar és német nyelven van szerkesztve, behatóan foglalkozik a munkássegélyegyletek ügyeivel. — A lap felelős szerkesztője *Pethő Sándor*.

— **(Adomány a tűzoltóknak.)** *Krisztián József* és *Gyimóthy Gyula*, pécsi lakosok, különféle felszerelési tárgyakat adományoztak a pécs-bányatelepi tűzoltóegyletnek, melyekért ez uton mond köszönetet az egylet parancsnoksága az adományozóknak.

— **(Koronaszámítás.)** Egy éve innen s tova, hogy a kötelező koronaszámítás életbe lépett, de azért tessék csak megnézni a kirakatokat, a legtöbbjében még mindig forintokban vannak kitüntetve az árak. Nem ám azért, mert a vásárló publikum még nem szokta meg az új rendszert, hanem mert vakítani kell a szem után induló könnyen becsapható vásárlókat. A szem előtt a 30 ma is több, mint a 15 — azt már nem nézem, hogy az egyik korona a másik forint. Bent az üzletekben szintén kevés hatása volt a kötelező koronaszámítást elrendelő miniszteri rendeletnek. Próbálna csak valaki egy darab hölgy cigarettát venni. A legtöbb üzletben ma sem láttak még egy filléres pénzdarabot. Hogy ennek a levét ismét a szegény ember issza meg, egy példával rövidesen bebizonyítjuk. A hármas lisztnek kilója 25 fillér. Ebben már benne van a kereskedő haszna is. Két kilóért tényleg nem vesznek többet 25 krajcárnál, de

bizony egy kilóért minden üzletben 03 krt. szednek az embertől. Fél kiló ára: 12 és fél fillér, illetve 13 fillér volna. 100 aranyas premitúért se lehetne találni oly üzletet, ahol ne 7 krajcárért adnák a fél kilg. 3-as lisztet. Sok szegény embernek azonban fél kilóra se telik, vesz egy nagyedkilót, ezért kellene fizetnie koronaértékben 6.25 — mond 7 fillért. — Ámde nálunk még mindig forint értékben számítanak, így fizet a vásárló 0.25 kiló 3 as lisztért 3 krajcárt. Vagyis a 100 kilónál a tiszta differencia 3.50 forint = 7 korona. Ez a nyereség olyan, amiről nem szoktak a kereskedő urak tudomást venni — de tényleg megvan — még pedig a legszegényebb osztályok rovására. Pusztán csak azért, mert nem akaródzik nekik koronaértékben számítani. Nem lehetne ez ellen valamit tenni?

— **(Karácsonyfák.)** Közeleg a karácsony szent ünnepe. Mosolygó arcu bábék jókedvű sokasága már előre örül a nagy napnak, a mikor Jézuska megörvendeztetni őket a csillogó világosságú karácsonyfára aggatott sokféle kedves ajándékkal. Ezrével szállítják a nagy városokba a karácsonyfát, mert már nem sok idő választ el bennünket a szent naptól. Berlinbe a múlt napokban négyszáz vagon karácsonyfa érkezett egyszerre. Ebből Berlin városára 300 vaggont — 450 ezer darabot — használ föl, a többi — mintegy 100 ezer — az elővárosokban fogy el. A fák nagy részét Holsteinből szállították Berlinbe, sok fát szállítottak a Harzhegységéből is s Mecklenburgból. Egy köteg fa átlagos piaci ára 30 márka, de 50—100 márkát is fizetnek egy-egy szebb köteggért.

— **(Az egészség elősegítésére)** mégis csak a régi háziszerek a legjobbak! Ugy dr. Szana Sándor az egészség ápolását tárgyaló folyóiratában a következőket írja: a halmájolaj még a mostani, az orvosi tudományra annyira válságos időben sem veszítette el szerepét. Még ma is kedvelt szer, melyben gyengélkedő gyermekeknek és felnőtteknek egy töményített tápszert nyújtunk kényelmes alakban. A hol a táplálás jobbitását célozzuk, halmájolaj jó szolgálatokat tesz, — ha eltűretik, mert mikor a halmájolaj az étvágyat megzavarja, akkor mindig megárt. Ezért különösen fontos, ha lehetőleg tiszta, és könnyen emészthető halmájolajat választunk, mert másként az egész gyógyításnak sikerét kétségessé tesszük. Ilyen könnyen emészthető, tiszta halmájolajnak bizonyult már hosszú évek során át a Maager-féle Gadoc-halmájolaj.

— **(Füst és hamu.)** Most tette közzé a dohányjövedék igazgatósága ez év kilenc hónapjában elfogyasztott dohányfélék kimutatását. Az érdekes kimutatásból közöljük a következőket. Szivarkából elkelt az év első kilenc hónapjában kevés híján nyolcszáznegyvenhét millió: (nyolcvanhét millióval több, mint tavaly szeptember vegeig;) szivarból ugyanez idő alatt elkelt körülbelül háromszáznyolcvanöt millió, pipadohányból elkelt 449.000 kgr. és 409 millió csomag, burnótból végül elkelt harmincháromezer kilogramm, (ezer kilogrammal kevesebb, mint tavaly). — Mindezért a sokféle dohánytermékért pedig kapott az állam összesen hetvenhét és fél millió koronát, ami a tavalyi végösszeghez

képest egy millió négyszázezer koronányi emelkedést jelent. Ha kilenc hónap eme statisztikáját az arány szerint egy évre kiszámítjuk, úgy Magyarországon egy év alatt több, mint száz millió koronát füstölnek el.

— („**Ermelléki első szőlőlovány-telep**“ **Nagy-Kágya**) hirdetését, az olvasóközönség szives figyelmébe ajánljuk.

— (**A püspök olvasója.**) *Wolafka* Nándor debreceni c. püspök *Szojer* Ilonkát, a most nálunk vendégszereplő művésznőt debreceni vendégszereplése alkalmával értékes gyöngyökkel kirakott olvasóval ajándékozta meg, a melyet a figyelmes püspök Rómából hozott magával. Ennek a nagybecsű ajándékozásnak érdekes története van, amelyről egy debreceni ujság a következőket írja: *Szojer* Ilonka a kálvinista Rómában született s kisleánykorát a budai Erzsébet-apácák zárdájában töltötte, ahol egy ünnepi istentiszteleten — ezelőtt kilenc évvel — a kórusban éneklő gyermekleány gyönyörű, csengő hangja feltűnt *Wolafka* Nándornak, aki az intézet főnöknőjével maga elé vezettette *Szojer* Ilonkát:

— Kis leánykám, — mondta a püspök — magából valamikor még nagy énekesnő lesz.

S a püspök jóslata beteljesedett. Most, hogy aztán már művésznővé lett a zárdánvendék Debrecenben, szülővárosában aratta nagy művészi sikereit, egykori zárdafőnöknője levélben hívta föl *Wolafka* püspök figyelmét a jóslat különös beteljesedésére, mire a püspök gratuláló szavak kíséretében értékes olvasót küldött *Szojer* Ilonkának. Ritka eset, hogy

művésznőt egyházfő részéről ilyen kitüntetés ért volna.

— (**Jótevény adományok.**) A pécsi jótevény nőegylet népkonyhájára ujabban a következő adományok folytak be: *Walter* Antal kanonok 100 korona (ez az adomány a legutóbbi kimutatásban tévesen *Wurster* név alatt lett nyugtatva.) *Szeifritz* Antalné 50 korona, *Reeh-Fürst* Hermin 10 kor., *Mestrits* Imréné 10 kor., *Ruzsovits* Józsefné 6 kor., *German* Jánosné 4 kor., özv. *Werner* Ferencné 8 kor., *Asztalos* Nándorné 5 kor., *Wertheimer* Jakabné, özv. *Fischer* Mórné, özv. *Löwy* Lajosné és *Schwarz* Simonné összesen 200 koronát adtak. — A nőegylet karácsonyfájára adakoztak: *Szeifritz* Antalné 20 kor., *Reeh-Fürst* Hermin 10 kor., *Ruzsovits* Józsefné 6 kor., *Hinka* Lászlóné 6 kor., *Mestrits* Imréné 5 kor., *German* Jánosné 4 kor.

— (**A Budapestre utazó közönség figyelmébe**) ajánljuk a székesfőváros egyik legrégebb és elsőrangú szállodáját, az *Angol királynő szállót* (*Deák* Ferenc-utca 1.) melynek tulajdonosa: *Palkovics Ede* — mint értesülünk — jutányos árengedményben részesei vendégeit.

— (**Vért ezüst dísz tárgyak és iparművészeti áruk**) ritka műizlésű dísz tárgyak és rendkívül pontosan járó bámuatos finom és praecisen járó órák láthatók *Schönwald* Imre műórás és ékszerész kirakátaban és üzletében. — Igazán el lehet ezen tárgyakra mondani, hogy az ötvös művesség

remekei, úgy a mint azok Páris, London legelső ötvöseinek műterméből kikerülnek, hirdelve a modern ízlést és a művészi forma tökélyét. És ezek a dísz tárgyak mind ezüsből és tiszta aranyból vannak, ebből a szép és hazánkban oly népszerű fémből, különösen az ezüst, melynek az utóbbi időben beállt ár-hanyatlása nagyon megkönnyíti a beszerzést, gyönyörű valódi ezüst étszerkészletek, gyümölcsstartó allványok, gyertyatartók, szivarkasetták, kelyhek, kecses és nemes ízlésű arany női láncok, ritka-művű zománcozott és drágakövekkel ékített női órák, szolid kivitelű, legjobbjáru uri órák, melyek a legtekélyesebb szerkezettel vannak ellátva, a legegyszerűbb és a legdrágább művészi kézi munka eredménye; van közöttük 1—2—4 ezer forintos dísz tárgy is, de vannak egészen olcsók is, melyek szintén kifogástalan minőségűek, mindenki látni, apróra megvizsgálni akarja e gyönyörű kiállítású tárgyakat és a ki teheti bizony nem állhatja meg, hogy ne vegyen belőlük. — A ki tehát a szépnék barátja és az iparművészet iránt érdeklél bir, az tanulmányozza e kirakatot, ilyen szép dísz tárgyak úgy sem voltak még eddig közszemlére és oly jutányos árak mellett megvásárlásra kitéve.

— **Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szives beküldésére kéri a kiadóhivatal.**

fia, a ki azonban csak a dicsőség emlékét örökölte apjától. Az volt a terve, hogy a herceggel véteti el az idősebb *Olschefskey*-lányt s a korlátolt elméjű *Tumanow*, mikor meghallotta, hog szent cél érdekében kell megnősülnie, hogy a titkos szövetség ez által nagy vagyonhoz juthasson, hamarosan bele is egyezett.

Legnehezebb volt Nádiával boldogulni. Az ő véleménye az volt, hogy kerülni kell a szégyenletes és bűnös formai házasságot a herceggel s magára vállalta, hogy kieszközli az atyja beleegyezését a *Pokrowsky* Juryval való egybekeléshez.

Hiszen valójában ugyis az ő felesége leszek — mondta *Alaxandra*. Az élet boldogságát nem a formások adják meg. Különbben is miért ellenkezel éppen te, mikor *Tumanow* mindenbe beleegyezett? Igazán nemes szive van ennek az ifjunak — tette hozzá.

Végre is *Neradowitschnak* kellett őt megnyugtatni.

— Látja, édesem — oktatta hízegő, édeskés hangon — az életben, sokszor olyan helyzetekbe sodor a sorsunk, hogy álutakon kell a kiutat keresnünk. Az én szavamban csak megbizhat. Én mondom, Nádia én, hogy ennek így kell lenni.

— Ha ön mondja, úgy elhiszem — felelte Nádia megigézve. Kiben bizsam, ha önben is csalódnék?

— Ezt a nyilatkozatot vártam öntől, Nádia. A lakodalom után majd a nénjéhez költözik — folytatta *Neradowitsch* — és ki tudja, hogy nemsokára mi lesz a kis iskolásleányból!

A várakozásaiban azonban csalódott *Neradowitsch*, mert *Jury* nem tartotta célszerűnek, hogy *Alexandrával*.

számolni — felelte hüvösen s újra Nádia felé fordult.

— Sejtem, hogy mi készthette arra ezt a gyermeket, hogy a magamfajta unalmas társaságnak szentelje az estjét. Ugyebár malomit kérdezni akar *Pokrowsky* kisasszonytól? Nem kételkedem az ő szeretetreméltóságában, de a kérdésére én is épp úgy felelhetek mint ő.

Nádia hirtelen másra terelte a beszédet. Nemsokára elbucszott a társaságtól *Neradowitsch*.

HATODIK FEJEZET.

Neradowitsch szerelem-gyermek volt. A természetes apja, dús gazdag földbirtokos, nagy gondnal pazar költséggel és meleg szeretettel neveltette egyetlen fiát. Egyetemi hallgató korában váratlanul meghalt a gyámoltója s egyszerre koldusszegényen csöppent a világba az elkényesztett ifju. Az apja végrendelet nélkül halt meg s így minden vagyona, más, törvényes örökös híján, egy távoli rokonára szállott. A keserves kenyérharcban azután meggyűlölte az egész világot.

Végre, az étellel való, kínos küzdelemtől megtörve, arra határozta magát, hogy néptanító lesz. Őt esztendőtt töltött egy piszkos, koldus csöcseléktől lakott, nyomorúságos faluban, míg végre visszakérülhetett Odeszába. A gyötrődés évei alatt megtanulta hogyan kell a gyűlöletet rejtegetni, mint a vérző szívnek legdrágább kincsét. Odeszszában hamarosan érvényesült rendkívüli tehetsége

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. dec. 7. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 771.3 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 0.8 °C.

> maximuma: 1.8 °C.

> minimuma: - 2.6 °C. } tegnapi.

Párányomás: 3.4 mm.

Relatív nedvesség 68. %.

Felhőzet: 10 Str. —

Szélirány s erő: W. 1. —

Csapadék 24 órai: 0. — Harmatp. — 2.6 °C.

Borus, hideg, ködös. röv. csap. háló i. v.

Dr. Gierer

Művészet, irodalom.

Ikrek.

Szojer Ilonka első fellépte.

Pécs, 1901. dec. 7-én.

Ritkán esnek meg nálunk oly ünnepi előadás számba menő színházi estélyek, mint amilyen a tegnapi is volt, midőn *Szojer Ilonka*, a »Magyar Színház« jeles művésznőjének vendégszereplése alkalmából zsutolásig megtelt a színház a pécsi előkelő színházi publikummal, mely méltán adózva *Szojer Ilonka* művésztének, kifogyhatatlan volt a minden énekszám után felhangzott, percekig tartó s szünni nem akaró viharos tapsban kifejezést nyert tetszés nyilvánításában.

Valóban, *Szojer Ilonka* a maga kedves, sikkes megjelenése, tisztán, ezüstösen csengő hangjával egy pillanat alatt meghódította, békóba verte a publikumot, mely a művésznő színreléptének első pillanatától kezdve visszafojtott lélekzettel lesett el minden hangot.

Szojer Ilonka színreléptekor viharos

taps kíséretében egy remek virágcokrot nyújtottak fel az orchesterből.

Szojer Ilonka nálunk első felléptét *Audran »Ikrek«* című operettjében tartotta meg, de erről az operetről vajmi kevés jót mondhatunk. Ellentétben a többi francia, hasonló szinpadai alkotásokkal, librettója teljesen nélkülözi a francia szellemességet, azt a könnyed genrét, mely eddig a zene mellett sikert biztosított minden francia operettének és *Ordouneau* a libretto szerzőjének még az sem szolgálhat mentségül, hogy darabját X. Károly korában szerepelteti, mert hát Franciaországban még abban a korban is más élet lüktetett, mint a melyet ez operette librettójának szerzője alakjaival szinpadra visz. A zene távol áll az operette zene szinte szükséges könnyedségétől s bár a hangszerelés komoly zenei tudásról tanuskodik, a melodiák inkább a klasszikus zene felé hajlanak s rovására vannak az operette sikerének, mert a mint a vigjátékok csapongó szelleme nem tűri meg a drámai részeket, úgy az operettek könnyed zenéje okvetlenül veszít értékéből, ha az operaszertű.

A mi az »Ikrek« meséjét illeti, azt néhány sorban el lehet mondani anélkül, hogy az ember a recenziók hagyományos »dióhéjához« fordulna.

Egy francia házaspárnak ikergyermekai vannak, kik együtt kerülnek zárdába, együtt nevelkednek s együtt éri őket a szerelem vilámcsapása. Csak hogy míg az egyik leány szende, poétikus hajlamu, a másik kicsapongó pajzán s ez az egyéni ellentét párosulva az ikrek közötti, hajszálalig menő hasonlatossággal, szüli meg aztán azokat a bonyodalmatokat, félreértéseket, melyeket egyetlen szóval ki lehetne magyarázni, mely »bonyodalmat« a lehetetlenségig kiaknázza a libretto szerzője s mely csak a harmadik felvonás végén nyer

világosságot, pedig hát igen világos volt már az első felvonásban is.

S most, midőn elmondtuk véleményünket a darabról, leteszszük a megalkuvást nem ismerő, hegyes kritikus tollat s bizonyos megnyugvást kölcsönző, szelid érzéssel fogunk hozzá a tegnapi est folytán reánk nehezedett feladat jóval kellemesebb részének teljesítéséhez, *Szojer Ilonka* valóban művészi sikerének regisztrálásához.

Clara és *Cecil Gaudichard* (az ikrek) kettős szerepét énekelte s játszotta *Szojer Ilonka* s bár feladata nagy nehézségeket rótt reá e kettős szerepnek rohamosan hullámzó, ellentétes motívumainak érvényre juttatásával, e feladatot annyi közvetlen bájjal, oly könnyedséggel s toaletttjében annyi izléssel oldotta meg, hogy az ikrek egy személybe vonásával pillanatra a közönséget is megtévesztette. A mily szüzen ártatlan, szinte naiv volt cselekedeteiben, mint *Cecil*, oly pajzán és csapongó könnyűvérű s mégis diszkrét volt *Clara*-ja.

A zenei tudás egy bizonyos magasabb fok, komoly érzék a zene iránt kell ahhoz, hogy *Szojer Ilonka* énekművészetét kellő értékében megbecsülhessük, mert sem tiszta, ezüstös hangja, sem koloraturája nem olyan, hogy azt az operette énekesnők mértékével mérni lehetne.

Szojer Ilonka tegnapi esti énekével tényleg bámolatba ejtette a publikumot, mely mesésen tiszta üveghangjait s művészi staccatóit ritkán érzett műveléssel hallgatta végig, melyek után néhány percig mélyes csend honolt a nézőtéren, hogy aztán dinamikus erővel törjön ki az orkászertű tapsvihar, mely nem szűnt meg addig, míg a vendégművésznő meg nem ismételte nehéz betétdalát, mely ép úgy, mint egész tegnapi szereplése, fényes bizonyítéka volt annak, hogy

s fokról-fokra emelkedett tekintélyben és befolyásban is. Kitűnő emberismerő volt; a veszélyt finom ösztönnel és ritka ravaszsággal tudta elkerülni, úgy hogy a rendőrségnek akkor még halvány gyanuja sem volt rá, mikor már a nihilista-mozgalom élén állott.

Nádiát is megbabonázta szellemének mélysége és gazdagsága, gondolkodásának komolysága, szilárd és rendithetetlen akaratereje. Különbben is, már természeténél fogva vonzódott az igazi férfiakhoz s *Neradowitsch* mindent megtett, hogy minél jobban a hatalmába kerítse ezt az erélyes lelkületű leányt, mert eszközül akarta felhasználni céljaira.

— Óvatosan kell a kicsikével bánni — mondta egy ízben *Verának* — különben elijesztjük. Sokkal többre becstülöm az értékét a nényénél. Ábrándos természetű, aki a hetedik menyországba vágyik. Ám jó, bengáli fény mellett mutatjuk meg neki. Hanem ami reális józanságunkat okosan el kell titkolnunk előtte, különben ránk un, sőt megvet bennünket.

— Maga egyszerűen szerelmes ebbe a gyermekbe — felelte tréfálkozva *Vera*.

— Az az én dolgom; de annyit mondhatok, hogy ebből a leányból még lehet valami.

Habár *Vera* nem is bánt valami nagy szeretettel *Nádiával*, mégis gyakori vendég volt nála és természetesen *Neradowitsch* is, aki minden alkalmat felhasznált, hogy költői színekkel fesse le előtte az elnyomott nép szenvedéseit és a zsarnokoskodók kegyetlenségeit.

Igy mult el egy év és *Nadia* ezalatt már kinőtte a gyermekcipőket. Gondolkodásában független, cselekedeté-

ben akaraterős lett. Ekkor történt, hogy terrordalmi hírek érkeztek a *Dinister* mellől. A kormányt okolták *Verák* most is, hogy baromnak nézi a föld népét.

— Segíteni kellene rajtuk — vélekedett *Nadia* — de nem pusztá szóbeszéddel.

— Nos haőn megpróbálja, nagy hálára tarthat számot — jegyezte meg elburkolt gunyorossággal *Neradowitsch*. — Hiszen őnek módjában is állana!

— Nekem? — csodálkozott *Nadia*.j

— Nos, igen. Ugy tudom, hogy nagyon gazdag.

Nadia sohasem gondolt arra, hogy az anyja után csakugyan nagy vagyon maradt reájuk. Az apjuk kezelte az örökségüket s csak nagyon szűken juttatott belőle zsebpénzt is nekik *Neradowitsch* azt is tudtára adta, hogy a törvény megengedi nekik, hogy maguk válasszák meg gyámjukat, de *Nadia* nem akarta ennyire megsértetni az apját.

Neradowitsch, a nagy korkülönbség dacára is, mély és emésztő szerelmet érzett a leány iránt, de óvakodott attól, hogy érzelmeinek akár csak egy elejtett szóval, vagy melegebb tekintettel kifejezést adjon, mert tudta, hogy időelőtti felépéssel rombadólhat az egész terve.

Mindenekelőtt azon volt, hogy az apjuktól elszakítsa a lányokat. *Pokrowsky Jury* ugyis már kedvese volt *Alexandranak*, de arra nem számíthattak, hogy a büszke, csupa előítélet *Olscheffsky* ősnemes létere egy koldusszegény kalandornak adja oda a lányát, akit izgatás miatt az egyetemről is kicsaptak. Egyszerre pompás ötlete támadt *Neradowitschnak*. A hivei között volt a fiatal *Tumanow* herceg is, a hajdan ünnepeit kaukázusi hadvezér

Szoeyer Ilonka az operette énekesnők sorában méltán a legelső helyet vivta ki magának.

A mi színészeink mindegyike tőle telhetőleg igyekezett méltó keretét képezni Szoeyer Ilonka művészi éneke s pompás játékanak, mi sikerült is nekik.

Elismerés illeti a kis Pásztor Pipike szereplését is, ki az előjátékban énekelte az ikrek kettős szerepét s ügyes játéka és énekeért busás tapsvihart kapott.

○ Szoeyer Ilonka vendégszereplései. Mint a színházi művezetőség részéről értesülünk, Szoeyer Ilonka vendégszerepléseinek számát két estével megtoldotta. Kedden este a „Gésák“ ban s szerdán este az „Ikrek“ kettős szerepében fog vendégszerepleni.

Folyó szám 72. Idénybérlet 72. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Vasárnap, december hó 8-án:
Délután 3 órakor félhelyárral:

Lili.
Operett.

Este rendes helyárral:

Magdolna.

Rákosi Jenő népdramája.

Személyek:

Gyömber Mihály, parasztagazda	Fekete Lajos
Agnes, a felesége	Veszpréminé
Laci, a fiuk	Thury Elemér
Borcsa asszony	A. Nagy Vilma
Magda, keresztleánya	G. Miklósi I.
Siskó Ferdinand, segédjegyző	Vágó Béla
Korotnayné,	Aeél Szidi
Berci, fiuk	Kardos Andor
Lajos	Molnár Gyula
Magdus	Thuryné
Matyi	Pesti K.
Zsófi	Staud Margit
Juci, Magda cseledeje	Csige Ilonka

Hétfőn, mérsékelt felemelt helyárral.

Szoeyer Ilka harmadik vendégfelléptével:

New-York szépe.

Operette.

Kedden, Gésák.
Szerdán, Ikrek.
Csütörtökön, Párisi, szimf.
Pénteken, Mintaférj.
Szombaton, Boccaccio.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kérem sziveskedjek becses lapjában az annak 279. számában vasárnapi nyilatkozatomra megjelent válaszszal szemben alábbi megjegyzéseimnek helyt adni.

A tisztelt nyilatkozó ur négy megjegyzésére a következőkben vagyok bátor válaszolni:

I. A mikor a »Nemzeti párt« tagjai közé beléptem, semmi nemű kötelezettséget nem vállaltam gyűléseken való megjelenésre, még kevésbé pedig arra, hogy osztani fogom a párt egyes vezetőinek nézeteit a »Reform« pártéhoz a jövőben követendő eljárása felől.

II. A pártgyűlésektől való távolmaradásomból tényleg nem következtethette a pártelnök ur a pártból való kilépésemre, de ez a tény igenis visszatarthatta volna őt azon eljárástól, hogy nevemet egy előttem teljesen ismeretlen, bár a párt összes (a mi nem áll) tagjai által elfogadott vélemény nyilvánításá-

nál felhasználja. Ha lelkesedett tagja volnék is a »N. P.« nak, *nevem teljes joggal csak úgy volna használható, ha azt a nyilatkozatot aláírtam, vagy annak aláírásával valakit meghatalmaztam volna.*

III. Beléptem ugyan a N. P. tagjaiközé, mikor annak elveit még teljesen alkalom nem volt ismerni, de azért még nem török pálcát önmagam felett, mikor törekvéseit elítélem, mert ipso facto megszűntem annak tagja lenni, mikor a »Reform párt« tagjai sorába fölvettem s mikor felismertem, hogy működése az Akadémia békéjét zavarná.

IV. Beismerem ugyan, hogy saját érdekeim ellen vétettem, mikor a »N. P.«-ból való kilépésemre a pártelnök urnál be nem jelentettem, mert nem vettem elejét nevemmel üzhető visszaéléseknek, mégis épen a »N. P.« vezetőségének ajánlható a legmelegebben, hogy ha cselekszik, vagyis *nevekkal* akar nyilatkozatának *sulyt adni*, okosan és meggondolva cselekedjék s számoljon a következményekkel. Miután részemről ez ügyet eléggé megvilágítottam, befejezettnek nyilvánítom.

Maradtam kiváló tisztelettel: *Schlauch* Lőrinc, joghallgató.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése december hó 7-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Tallián Béla alelnök elnökölt a mai ülésen, bejelentvén, hogy *Heltai* Ferenc a vasutasok ügyében, *Bedőházy* János pedig a székely vasutak tárgyában fognak interpellálni.

Madarász József a nemzetiségi törvény módosítását kérte. De a Ház nem fogadta el.

Hertelendy Ferenc és *Szederkényi* Nándor a kóbor cigányok megrendszabályozását kérték.

Szell Kálmán miniszterelnök szerint a cigányokat helyhez kötni nem lehet. A kormány azonban mindent elkövet a kérdés megoldása és a letelepítés érdekében.

Molnár Jenő a *Bánffy* Dezső volt miniszterelnök elleni vád aláhelyezési kérvényt az igazságügyi bizottsághoz kéri utasítani.

Madarász József a kérvény tárgyalásának elhalasztását kéri.

Szell Kálmán ellenző felszólalása után a kérvényt vita nélkül irattárba helyezték.

A tanítók nyugdíjgye reformjánál *Molnár* János, *Rakovszky* István, *Bartha* Ödön és *Rátkay* László pártolólág kérték a kérvény kiadását.

Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy legközebb benyújtja a nyugdíji törvény revíziójáról szóló javaslatot. A kérvény egyszerű kiadását kéri.

Az ellenzék névszerinti szavazást kért, mely most folyik.

Szerkesztői üzenetek.

L. L. Levélben legcélszerűbb. Különb naponként a hivatalos órák alatt is meg lehet tenni.

L. Sch. K. Pécs. A beküldött panaszok és kérdő levelükre üzenhetjük, hogy a szivarokkal való házalást tiltják az erre vonatkozó törvények és rendeletek. Szivaroknak megrendelés nélkül való házhoz küldése is a házalás jellegével bir, s ez ellen legegyszerűbben úgy lehet védekezni, ha a

küldött szivarokat nem fogadják el. Ha további zaklatásnak vannak kitéve, tegyenek panaszt a pénzügyigazgatóságnál, esetleg a p. ű. miniszteriumnál az illető tőzsdés ellen s az bizonyosan segíteni fog a bajon.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1901 évi december hó 7. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsanként számíttatnak.

Buza őszi 15.60—15.20; tavaszi ————; uj ————. Kétszeres ó 13.—12.60—; uj ————. Rozs ó 12.80—12.40; uj ————. Arpa őszi 11.60—11.—; tavaszi ————. Zab tavaszi 14.80—14.—. Bükköny ————. Kukorica Cinquantin 11.— 10.60. Közönséges 9.60—9.20. Széna 7.60—5.—. Szalma 3.— 2.—.

Kínálat: közép, mintegy 650 gabona-kocsi volt a piacon.

VASUTI MENETREND.

Érvényes május 1-étől.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8.22	11.41	3.03	11.10
B.-Szt.-Lőrincz	8.48	12.13	3.36	11.44

(B.-Szt.-Lőrinczről indul)

B.-Sellyére v. v. 4.55, tv. sz. sz. 9.17, v. v. 3.50

B.-Sellyére érk. 6.04 10.34 4.59

Uj-Dombóvár érk. 9.57 1.34 5.01 1.34

(Kaposvár felé ind.)

gy. v. 10.08, sz. v. 1.55, gy. v. 6.31, sz. v. 2.15, szv. 4.47

(Báttaszék felé sz. v. 3.19 tv. sz. sz. 2.30)

Uj-Dombóvárról ind. 10.04 2.32 5.21 2.56

Budapestre k. p. u. é. 1.25 8.00 8.35 8.20

Sz. v. V. v. Sz. v.

Bares-N.-Kanizsa-Bécs felé 3.03 8.28 6.47

B.-Szt.-Lőrincz 3.36 9.06 7.26

Szigetvár 4.42 13 9.8.04

Kaposvárra indul

V. v. 5.15 -V. v. 11.10

érkezik » 8.21 » 24.6

Barcs 5.14 10.56 9.00

N.-Kanizsa 1.26 11.52

Bécs 9.35 8.50

Sz. v. Sz. v. Sz. v. Gy. v.

Eszék felé 5.42 12.30 4.23 8.35

Üszögh érk. 6.08 12.43 4.37 8.58

Villány 6.48 1.29 5.24 9.38

Mohács felé sz. v. 7.06 szv. 10.35 sz. v. 1.55 sz. v. 10.05

Mohács érk. 7.50 11.35 2.39 10.49

Villány ind. 6.53 1.34 5.29 9.43

Eszék 8.07 2.45 6.45 11.01

Hajó közlekedés Budapest-Zimonyi vonal, lefelé min-

den szerdán pénteken és vasárnap indul előtte való este 10 óra, fölfelé minden péntek, vasárnap és kedden 2.00

Bu apest-Mohácsi vonal: Budapestről indul naponként délben 12.00. Mohácsra érkezik este 9.55

Mohács-Budapesti vonal; naponként Mohácsról indul 11 órakor, Budapestre érkezik éjjel 1 ó. 20 éjjel.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SHAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

Hirdetések.

UZSONNA

A

SECESSIO SÖRÖZŐBEN

- HIDEG FELVÁGOTTAK.
- CSEMEGE HERING.
- ROLLHERING.
- PISZTRÁNG.
- ÁNGOLNA.
- OSTSEEHERING.
- CHIC SARDINIA.
- PAPRIKÁS TENGERI-HAL.
- THUN-HAL.
- SPATENBRÄU.
- MÉNES-GYOROKI SILLER.
- PILSENI ŐSFORRÁS SÖR.

Czimre tessék figyelni

Legfinomabb **női czipók** zerge lack és
schevro 1.50—2.50 frtig,
Ugyanaz **férfi czi-**
pőkben 2—3 „
Gyermek czipók 0.25—1.50 „

Különösen felhívom a n. é. közön-
ség szives figyelmét a **szerdán** ér-
kező **férfi-ingek** alkalmi vételére, mely
ezelőtt 3 frt volt, azt most 1 frt 25
krért fogom árusítani.

Tisztelettel
Szécsén R.

Irgalmasok-utca 12.

Katonae-
gyenruhákat

bizományba veszek, átalakítok, gya-
korlat alkalmára jutányos árért

kölcson adok.

Polgári és katonai ruhák tisztítása.
1 Pejacevich nadrág tisztítása 30 kr.

Karpf Márton

polgári és katonai szabó
PÉCSETT, Sörház-utca 7.

Fűszerkereskedő-segéd
azonnali belépésre
kerestetik

Mauthner Mór

fűszerkereskedésében,
Pécs, Ferencziék-utca.

HIRDETESEK.....

..... jutányos áron a
kiadóhivatalban
..... vétetnek föl.

Pécs közelében
egy jól jövedelmező

kovácsműhely

jó karban levő összes szerszámokkal és
lakással együtt bérbeadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kőműves- és ács-mesteri vizsgára

biztos sikerrel készít elő

Beck Jenő Gyula építész

BUDAPEST,
VII., Sajó-u. 2. sz. III. em. 26. ajtó.

500 forintot

fizetek annak, a ki a **Bartilla fogvisének** használata mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolásért külön 10 kr.) **A Bartilla's Erben, (E. Winkler) Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható Pécsen: Gelteh és Graeff Ferencziek-utca 6., és Zsiga László Széchenyi-tér 18.**

Kérjünk határozottan mindenütt **Bartilla-féle fogvizet.** (Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak.)

Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 frt 60 krért, 16 darabot 4 frt 50 krért.

FEHÉR BÉLA

butor raktára

Pécsett, Apáca-u. 2. szám alatt

a takarékpénztári új palotában Ajánlja dúsan felszerelt raktárát *teljes hálószoba, ebédlő és Salonberendezésekben,* ugyszintén ottománok, ebédlő divánok, lószőr és afric matracok, tükrök, képek, nádszékek és vasbutorokban.

Sehol nem létező, rendkívül olcsó árak mellett.

Hitelképes egyéneknek részletfizetésre is.

A

„GÓLYÁ”-hoz

czimzett üzlet

Király-utca (Vasváry-féle ház.)

Női kelméket, női kabátokat, szőnyeget, ágyterítőket, függönyöket és minden más raktáron levő **divat-cikkeket** a **karácsony és ujévi vásár alkalmával mélyen leszállított árban elárusít.**

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos **Erreth János** ur, Pécs város elsőrendű bortermelője **kitünő minőségű, saját termésű**

pécsi hegyi borainak

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag **a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palaczkozva, kívánatra hordókban is — **hamisítatlan minőségért kezeskedve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani :

1891. évbéli fehér asztali bor literje . . . 55 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pecsenye-bor,
palackja (0.7 l.) 70 kr.

Adónélkül 7 krral olcsóbb literenkint.

Arak palaczkokkal együtt értendők. Palaczkok 7 kr. értékben visszavétnek.

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege-kereskedése
PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőségért kezeskedik.

Eladási hirdetés!

A néh. dr. Pázsitzky Ede főorvos ur hagyatékához tartozó, Pécsen a Megye-utczában 16. sz. a. fekvő

emeletes lakház

és a Nagy-Daindoli, ojtványokkal teljesen beültetett elsőrendű fekvésű szőlő, gyümölcsös, erdővel, nyaralóval és a legkitünőbb vizű bő sziklaforrással, valamint **gazdasági épületekkel** kedvező feltételek mellett örök áron eladó.

Közelebbi felvilágosítás alulirott irodájában Ferenciek-utca 25. sz. a. nyerhető.

Pécs, 1901. decz. 4.

Horváth Antal
ügyvéd.

Üzlet-megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **Indóház-utca 19. szám alatt** (Fülöp-fele házban)

fűszer- és csemege-üzletet

nyitottam, melyet a mai kornak megfelelően rendeztem be és azon fogok iparkodni, hogy t. vevőimet a **legjobb és legolcsóbb árak** lelkiismeretes kiszolgálásával teljesen kielégítek, miért is a n. é. közönség nagybecsű pártfogását kéri, teljes tisztelettel

SCHÖBERL JÁNOS

fűszer- és csemege-kereskedő.

Bodegámban

saját termésű pécsi új boraimat, továbbá Jancsics Sándor siklósi hirneves bortermelő ó- és új borait hordókban, úgy **palackokban is árusítom.**

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Karácsonyi és újévi alkalmi ajándékok.

ENGESZER MIKLÓS

ékszerész és órás.

Pécsett, Király-utca 6. sz.

(Az Aranyhajó szállodával szemben.)

Ajánlja dusan felszerelt ékszer, óra, arany, ezüst és alpakkaezüst raktárát.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javításokat; tűzben és galvánaranyozást vagy ezüstözést, u. m. *kelyheket, szent-segtartókat* stb. továbbá *órajavításokat* jótállás mellett.

Legmegbízhatóbb forrás.

Több pénzintézetnek becsüstmestere.

Az üzlet fenáll 1865 óta.

A Széchenyi-tér közelében

két ház

célszerű **lakásokkal** és **kerttel** egy a város közvetlen közelében fekvő

kényelmes nyaralóval és több

ház hely

előnyös föltételek mellett **eladó.**

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolhatnak át. **Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési usasítás mellékeltek.** — Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Dióesemeték Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Szines fénynyomatu **főárjegyzék ingyen és bérmentve** küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. **Az árjegyzésen** kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag, vagy szegény családnál egyaránt. Igy még azoknak is igen érdekében áll, **kik rendelni semmit nem akarnak**, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cim: **„Érmelléki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gábor, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Teljesen **higany és ólommentes ártalmatlan** készítmény

„Hajnal créme“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtiszátalanságot. Az arcból bársonypuhává teszi és az arc szép, üde és ifju szint nyer.

1 tégely „Hajnal-créme“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében

PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

Grün Bernát

UTÓDA

férfiszabó

PÉCS, Zsiga gyógyszertár fölötti emelet.

Alapított 1865-ben.

A vidék egyik legnagyobb és legrégibb elsőrendű

szabó-üzlete

ajánlja dusan felszerelt raktárát a **legkiválóbb minőségű szövetekben**, melyekből mindennemű

a czégtulajdonos személyes felügyelete mellett, a mai kor igényeinek megfelelőleg a **legkiválóbb gondtal, olcsó árban** készíttetnek.

Finom utazóbundákban nagy választék.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Grün Bernát utóda.

11171. sz.

Tkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Troll Ferencz nagyprépost, mint a pécsyegyházmegyei alapítványi hivatal gondozó pécsi káptalan képviselője kérvénye folytán a végrehajtási árverés nevezettnek Sorits István és neje szül. Sztipánovits Katalin pécsi lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 2600 kor. tőke s jár. ugy csatlakozás folytán Nürnberg József pécsi lakos 26 kor. 44 fill. s jár., dr. Bodó Aladár pécsi ügyvéd 10 kor. s jár., dr. Áronffy Rókus pécsi ügyvéd 25 kor. 68 fill. s jár., Kálfits Antal és Vukalovits Antal pécsi lakosok 634 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróóság területén levő, a pécsi 3733. sz. betétben I. 1—2. sor. 1100/2. és 1101. hrsz. ingatlanokra a Hatház utca 3. sz. lakház és udvarral együtt 1854 korona becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén, az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi december hó 27. napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszék árverési helyiségében kitűzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent sorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok fent kitett becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóságnál, 1901. évi szeptember hó 30 ik napján.

Göbel,

kir. törvszéki bíró.

Az ó bor idő-

seknek, lábadozók- * * * * *
* * * * * nak kész orvosság

— Ajánlom kitűnő minőségű ó palack-
boraimat és pedig:

- 1 literes palack ó fehér-bor 32—40 kr.
- 1 literes palack ó siller-bor 30—34 „
- 1 literes palack ó Rozée finom
pecsenye bor 40 „
- 1 literes palack ó vörös-bor
Bikavér, (Vérszegényeknek) 40 „

palack nélkül, 5 palacktól kezdve, házhoz
szállítva. Megrendelések a Müller-féle
dohány és szivar tőzsdében, Irgalmasok-
utca 20. sz. alatt is eszközölhetők.

Fried Mihály

palack-bor-kereskedő,
Pécs, Siklósi-utca 18. szám.

Egy liter boreczet 40 fillér.

Hordókban olcsóbban.
Ügynökök kerestetnek.

Kertek és udvarok feltöltéséhez

alkalmas föld és kavics dijjmentesen
kapható.

Kaposvári-utca 3. szám alatt.

Csak akkor valódi, ha
a háromszögű palack az
itt levő szalaggal (vörös
és fekete nyomás sárga
papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

(törvényesen védett csomagolásban)

sárga egy palack 2 korona
fehér „ „ 3 „

MAAGER VILMOS-tól BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és
könnyű omészthatóságánál fogva gyermekeknek is kü-
lönösen ajánlatik és rendeltetik mindama esetknél, melyek-
nél az orvos az egész testi szervezet, különösen a
mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapo-
dását, a nedvek javítását, valamint általában a vér
tisztítását el akarja érni.

Kapható az osztr.-magyar monarchia legtöbb
gyógyszertárában és droguista üzletében.

Főraktár és főelárusítás az osztr.-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs
III/3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.

Uj rendszer.

Csak
készpénz-
fizetés
mellett.

A külföldi nagy áruházak mintájára **rendkívül olcsó árak** mellett nagy for-
galmat akarván elérni, jelen **olcsó árjegyzékemet** a n. é. közönség
szives figyelmébe ajánlom.

Vidéki meg-
rendelések
utánvét mel-
lett eszkö-
zöltetnek.

Férfi-osztály.

- Legfinomabb 5-szörös gallér tucatja 4.— kor.
- „ 5- „ kézelő „ 7.60 „
- 3 drb redő-*ing* Schroll-féle chiffonból 12.— „
- 3 drb *sima-ing* „ „ 10.— „
- 3 drb *háló-*ing** szines diszszel 10.— „
- 3 drb *Croisé-nadrág* szines övvel 10.— „
- 6 drb francia *batt. zsebkendő* 4.— „
- 1 drb *meleg alsó-*ing** Jäger-féle rendszer 2.80 „
- 1 drb „ *alsó-nadrág* Jäger-féle rendszer 2.80 „
- 1 pár kötött *téli-kestyű* 1.— kor. 1.30, 2.— „
- 1 pár *Nappa*-bélelt *bőrkestyű* elszakíthatlan 3.— „
- 6 pár Meleg *téli harisnya* 6.— „
- Nyulszőr kemény és puha kalap*
- rendkívül jó min. 6.— „
- Legdivatosabb *angol cylinder* 16.— „
- Tiszta selyen köthe-ő *nyakkendő* 10000 drb á 1.— „
- Legujabb szab *ang. gummi-köpeny* drappszin 32.— „
- „ „ „ „ *kék* „ 40.— „
- Bokavédő* kitűnő minőségű drapp és fekete 2.50 „

Női-osztály.

- Jól mosható *flanell bluz* I. II. III. nagyság 3.50 kor.
- Zsolnai Casan téli bluz* 7.50 „
- Tiszta *selyem bluzok* a legutolsó divat sze-
rint minden színben I. II. III. nagyság 16.— „
- Selyem Joupon* alsószoknya igen tartós min. 13.50 „
- 6 drb francia *battist zsebkendő* 4.— „
- 6 pár szintartó fekete *harisnya* 6.— „
- Ujdonság!** *Selyemkendő tollal díszítve*,
mint színházi fejkötő és boinak hasz-
nálható minden színben (fehér, lila,
kék, rózsaszin, fekete) 11.— „
- Selyemmel bélelt *svéd kestyű* 3.60 „
- „Chic“ legujabb női *kalap* 7.50 11.— „
- Angol „Lady Plaid“ *Himálája gypajból* 11.— „

Legdivatosabb **színházi bluzok, diszes
Jouponok, selyem harisnyák főraktára.**

PÓSA VILMOS.

Ezelőtt LATZKOVITS A. és Társa
BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 3. sz.

Vidéki meg-
rendelések
utánvét mel-
lett eszkö-
zöltetnek.

Meg nem
felelő árak
kicsere-
tetnek.

A Pécs-Baranyai Filler-Szövetkezet

1902. január elsején II. évtársulatát alakítja meg. Azon általános érdeklődés, mely a nagyközönség körében ezen nemes czélú és nagy előnyökkel rendelkező intézet iránt már az első évtársulatnál mutatkozott, fényes tanuságát szolgáltatják annak, hogy a

Pécs-Baranyai Filler-Szövetkezet

rég érzett szükséglet volt városunkban. Közel 10.000 üzletrészszel nyitotta meg a szövetkezet első társulatát, melyekre már körülbelül 100.000 kor. van befizetve, nagyobbrészt a kisiparosok, kiskereskedők és munkásosztály fiáiéiból.

A heti befizetéssel ugyanis minden szövetkezeti tag tőkét gyűjt magának és mindazok, kik csak fillérenként tudják összetakarítani jövedelmök feleslegét, ezen szövetkezethöz végre alkalmat találnak arra, hogy fillért-fillérre rakva meghatározott időn belül kis tőkére is szert tehesse.

Az ily módon elhelyezett pénzek, dacára annak, hogy csak hetenként történik a befizetés, mégis a takarékpénztárnál fizetett kamatoknál jóval magasabb nyereségyarányt hoznak.

Azonkívül minden tagnak jogában áll az általa befizetett összeg $\frac{1}{6}$ -részét, csupán 6%-os kamatláb mellett minden előleges felmondás nélkül kölcsönkép igénybe venni.

Ezen filler-szövetkezet 1902. január 1-én nyitja meg második évtársulatát, mely 208 héten át, vagyis 4 évig tart. Mindenki tetszés szerinti számban jegyezhet üzletrészeket és minden üzletrész után hetenként 20 filler (10 kr.) fizetendő.

A négy év eltelte után az évtársulat feloszlik és mindenki megkapja a befizetett tőkét a felmerült haszonnal együtt.

A szövetkezetbe való belépés alkalmával üzletrészenként 20 filler (10 kr.) beirási díj fizetendő s egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja saját nevére irt könyvecskéjét.

Felkérjük tehát mindazokat, kik a második ciklusnak tagjai óhajtanak lenni, hogy a felvétel iránt az intézet helyiségében (Király-utca és Kazinczy-utca sarkán) jelentkezni sziveskedjenek.

Pécs, 1901. november havában.

A Pécs-Baranyai Filler-Szövetkezet

igazgatósága.

ELŐJEGYEZNI LEHET: ifj. Rézbányay János ur üzletében, özv. Tausz Vimosné dchártyózséjében, Dollinger András ur vendéglőjében, továbbá a Pécsi Figyelő és a Pécsi Napló kiadóhivatalaiban, valamint Gebhardt István vendéglős urnál Bányatelepen.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyző-egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire a mai nappal kezdetüket vették s e czélból az aláírási ívek az intézet helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve) **d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.**

Az ujonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp úgy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: **6 évre terjed s így az egy-egy részletre megállapított 1 korona befét 6 éven át fizetendő.** A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végéig azaz: **1902. évi január hó 11-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett 276 korona fizetendő.**

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona beiradási díj** lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részevényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyeresemény, a jegyzett törzsrészevények arányában teljességben jut elosztásra.

A „Pécsi kölcsönös segélyző egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel váltó, kötvény, kézi és jelzálog folyószámla kölcsönöknél nemkülönböztetve a hatodik, vagyis utolsó évtársulat előlegkénti visszafizetésénél a rendes számlálási időig 6%-ot számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg, ugyanis jelzálog, értékpapír biztosíték vagy kötelezvényekre kezesség mellett részletenként 360 korona előleget nyújt, oly módon, hogy e tartozás hetenkénti 1 korona tőke törlesztés és 42 filler kamat, vagyis hetenkénti 1 korona 42 fillérrel 6 év alatt visszafizettetik.

Elfogad rendes takarékbetéteket is (2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra, **felmondás nélkül**, nagyobb összegeket pedig, a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivett 10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző-egyletnek **gló számlája van az osztrák-magyar banknál és chek-számlája a m. kir. posta takarékpénztárnál,** mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindennemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az **egyesület alapszabályai is,** akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.